Yazı işleri :
E. U. Rs.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart , Haziran , Eylûl , Aralık)
Ayları

Basım işleri :
E. U. Basımevi
ANKARA

Yıl : 6 | Mart - 1957 | Sayı : 19

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmiyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

İstiklâl harbinde Başkumandan ATATÜRK

İÇİNDEKİLER :

1 — Vecizeler
2 — Tarihî vesikalar ve açıklamalar

181 sayılı Ordu Dergisine ektir

E. U. Basımevi
ANKARA
1957

Vecizeler

Siyasî, askerî muvaffakıyetler nekadar büyük olursa olsunlar, iktisadî muzafferiyetler ile tetviç edilmezlerse husule gelen zaferler payidar olamaz, az zamanda söner. **ATATÜRK**

Felâh-ı hakikîyi istiyorsak herşeyden evvel, bütün kuvvetimizle cehli izaleye mecburuz. **ATATÜRK**

Medeniyetin coşkun seli karşısında mukavemet beyhudedir ve o, gafil ve itaatsizler hakkında çok bîamandır. **ATATÜRK**

TARİHİ YEŞİLKAYAR

TARİHÎ VESİKALAR

470 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi Mustafa Kemal Paşanın ANADOLU Ajansının kurulduğuna dair vilâyetlere, müstakil livalara ve kolordulara yaptığı tâmimini göstermektedir.

Vesika No.: 470

TAMİM
TELGRAF
Müstaceldir.

Ankara
8/4/36

Kolordulara
Vilâyetlere, Müstakil Livalara
Vilâyat ve elviyei müstakılle
Müdafaai Hukuk Hey'et-i Merkeziyelerine
Müdafaai Milliye Hey'et-i İdarelerine

Kalbgâh-ı İslâm olan merkez-i Saltanat-ı Osmaniyenin düşman işgaline geçmesi ve bütün vatan ve milletimizin en büyük tehlükeye mâruz kalması neticesi olarak bütün Rumeli ve Anadolu'nun giriştiği millî ve mukaddes mücahede esnasında efrad-ı ümmetin dahilî ve haricî en sahih havadis ile tenviri ihtiyac-ı mübremi nazarıdikkat ve ehemmiyete alınmış ve binnnetice burada en salâhiyetdar zevattan mürekkep bir hey'et-i mahsusa idaresinde ve (Anadolu Ajansı) unvanı altında bir müessese vücuda ~~getirilmiştir.~~ gelmiştir. (Anadolu Ajansı) nın en seri' vesait ile vereceği havadis ve malûmat esasen Hey'et-i Temsiliyemizin menabii asliyye ve mevsâkası mâhasalı olacağı cihetle bu ajans tebligatının oraca ve ezcümle Müdafaai Hukuk teşkilâtımızca dahi memer-ü mecma' olan yerlere ta'lıkı, tab' ve teksiri ile tevzii ve hattâ nahiye ve köylere kadar îsali yolunda mümkün olduğu kadar fazla intişar eyliyebilmesi için ~~teşkilât-ı müsta'cele~~ tertibat-ı müsta'cele alınması ve neticeden malûmat i'tası ehemmiyetle rica olunur.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

20 nci Kolorduya, Ankara Vilâyetine,
Hey'et-i Merkeziyeye ve Mebusan
Hey'etine de tahriren tebliğ olunacaktır.

Vesika No: 470

تعلیم

تلخیص

سفیر

تلخیص اوراق

ولایات وانقره مدافعه حقوقه هیئت مرکزیه

مدافعه یه هیئت دارولریه

مستقل بولدار

آتشده ۲۶/۴/۸

قلب اسلام اولان دار سلطنت عثمانینک دشمن اشغالنه تحت سی دبوتوه دخلدار متجاوز
ال بویوک تهلکه یه معروضه قالمسی تحمل اولنه جق بوتون روم ایلی و آناطولینک
تیر شدیدی ملی و مقدس مجاهده اتخاذ ایتمش افراد و اهالیک داخلی و خارجی ان صحیح
حوادث ایله تنویر اخبار مرکز نظریات و اهمیت الیمه و بالتبع بوراده ان
صلاحیتدار ذوات و کبار هیئتی مخصوصه اداره سنده و آناطولی آیانی
عنوانی آلتنده رئیس و حوزه [illegible] کلمشدر. آناطولی آیانی
ان سریع و سائط ایله دریه جکی حوادث و معلومات اساسیه
تحصیل و مناهج اصلیه و موثوقه سی ماحصلی اولاجغی جهته بو آیانی
تبلیغاتک اداره و آنجمله مدافعه حقوقه تشکیلات ترجه رضی محرر و مجمع
اولاجغی راه تعلیقی ، طبع و تکثیری ایله توزیعی و حتی [illegible] ناحیه
دیوانه قدر اصحابی بولنده محکمه اولدیغی قدر فضله انتشار ایتدیریلمسی
ایچون [illegible] ترتیبات مستعجله الینمسی و بوجهله
معلومات اعلاسی اهمیتله حاصل اولور.

هیئت تحریریه نامنه

471 No. lı vesikanın açıklaması

Yunus Nadi Beyin, Avrupa ile teması sağlamak teşebbüslerine dair Afyon'da Albay Refet Beye (Refet Bele) gönderdiği bir telgrafını göstermektedir.

Vesika No.: 471

ŞİFRE 12/4/36

Afyonkarahisar'ından Miralay Re'fet Beyefendiye

Avrupa ile temas etmek, bilhassa âlem-i haricîye bizden mümkün olduğu kadar sık haber ulaştırmak için Antalya'da ve Rados'ta birer merkeze malik olmağı pek elzem addediyorum. Antalya için siz böyle bir merkez ihzar edebildiniz mi Rados'a gelince orada benim yakından tanıdığım ve işimize yarıyacak Türkler ~~ve Müslimanlar~~ vardır. Zannederim ki Rados'un kablôsu Marmaris'e müntehidir. Aceba Rados'taki bu zevat ile telgrafla anlaşmaklığım kabil olur mu? Hususiyle onlardan biri İtalyanlar nezrinde mergub ve mu'teberdir.

Yunus Nadi

12 Minh/Kapadım
RİZA

شفره

٢٦/٤/١٢

آفیونه قره حصار نده بولاری آفتسلاری اقتضاسنه
اورو پایه تماس اتمک، بالخاصه عالم خارجی ایچون محکمه احداث لغی قدر
صوره خبر اولاسنه بر موانع آنفصلیه ده دوسه بر روزاه مالک
اولمغی لازم گلدیکنی اراده ایدیورم. آنفصلیه ایچون سنبوله بر روز اعضا ایله تلاقی
روسه قلنجه اوزره بنم یانمه صه نیه نعیم و انشیزه یا ایچون توقع گلمکه
واردر. ظن ایدرم که روسلک قابلوی ورسه
فرنسه بجیار روسه کی بوزوات ایله تلغراف آکلاشمقلغم
قابل اجاوزمی؟ فصل صیله اخطار ایدرسه اتیانیلار زنجه مرغوب و معتبردر.

یونس نادی

472 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın İstanbul'dan Bursa'ya gelen İstanbul basınının askerî bir kontrole tâbi tutulması hakkında 56 ncı Tümen Kumandanlığına emirleri.

Vesika No.: 472

ŞİFRE TELGRAF 12/4/36

Bursa 56 ncı Fırka Kumandanlığına

İstanbul Matbuatının gerek posta ile ve gerek müvezzi'ler ve bâyi'ler için elden Bursa'ya gelenlerinin askerî bir kontrol tesisi ile ~~murakabesi ve~~ mahzurdan salim olmıyanlarının men', ithal veintişarlarının te'mini mercudur.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Kapadım 12 Minh/
Riza

Vesika No: 472

شفره تلغراف ١٠/٤/٣٦

برده ٥٦ نجی فرقه قوماندانلغنه.

استانبول مطبوعاتنك آل اوت ایله وآل اوزعلر وبالعلم
ایچون آلمق برده‌سی کلنلرنك عسکری برقونطرول
تأسیسی ایله محذوردر. اولمایانلرنك
منع ادخال وانتشارلرنك تأمینی مرجودر.

قومندان نامنه

[illegible]

473 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın İstanbul ve ecnebi Basınından birer nüshasının Heyet-i Temsiliyeye gönderilmesi ve Bursa yoliyle Heyet-i Temsiliyeden İstanbul'a gönderilecek evrakın ele geçmiyecek surette irsalinin te'mini hakkında 56 ncı Tümen Kumandanlığına verdikleri emirleridir.

Vesika No.: 473

ŞİRFE 12/4/36

Bursa'da 56 ncı Fırka Kumandanlığına

Orada ele geçirilebilecek İstanbul ve ecnebi Matbuatından birer nüshasının Hey'etimize gönderilmesi. Bir de Bursa tarikıyle İstanbul'a Heyet-i Temsiliyece gönderilecek evrakın hiçbir suretle ele geçmiyecek veçhile sevk ve îsali kaabil midir iş'arı mercudur.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Ruhi / 12

Vesika No: 473

نمره / ١٢ / ٤ / ٣٦

براسه ره ٥٦ نجی فرقه قومانداناغه

اوراده اله کچیرلمه‌جك اشخاص واخبی مطبوعاتنده

بر سنه سلك هیئتنه کوندرلمسی بیورلمه‌سی

طرفیله • استانبول هیئت تمثیلیه‌سی کوندرلمه‌جك

اوراقك بهیچ بر صورتله اله کچیرلمه‌جك وجهله

سومه واهمالی قابلیه اشعاری وصوردی.

هیئت تمثیلیه نامنه

474 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın İstanbul durumu hakkında alınabilen mevsuk malûmatın ANADOLU Ajansına muntazaman gönderilmesi hakkında 56 ncı Tümen Kumandanlığına verdikleri emirdir.

Vesika No.: 474

TELGRAF 12/4/36

Bursa'da Ellialtıncı Fırka Kumandanlığına

İstanbul'daki ahval ve vaziyet hakkında alınabilen malûmat-ı mevsukanın Anadolu Ajansına esas olmak üzere muntazaman iş'arı mercudur

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazdım 12/Minh
H

٢٦٤/١٢

نظر

بر حسب وده الی آتی فرد حقد انتظم

استخبارات عکری احوالی و وضعیت عقده آتیه جماعات
موقوفه ماده آناطولی ایران اسلامکاه عزیزه منظم
استخباری موجود

تقدیم نماید

باید

475No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Albay Re'fet Bey'e (Re'fet Bele) bölgesinde İtalyan Ajansı ile dış havadisler hakkında edinilecek bilgilerin muntazaman Ankara'ya bildirilmesi hakkında emirleridir.

Vesika No.: 475

TELGRAF 14/4/36

Afyonkarahisar'ında Miralay Re'fet Beyefendiye

Mıntakanız dairesinde İtalyan Ajansı tebligatı ile havadis-i hariciyeye ıttılaın mümkün olduğunu farzediyoruz. Mezkûr ajans tebligatının muntazaman buraya da iblâğ ettirilmesini rica ederiz

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazdım 15/Minh
H.

تهران ۱۴/۴/۳۶

آخیراً دفتر حصار نیز بما ارسال افتخار اخیر
منطقه کرمانشاه و ایلام به آژانس تبلیغاتی ایران موارد خارجه اطلاعات
مملکت اطلاع یعنی فرمایش ارز. مذکور آژانس تبلیغاتی منتظر بوده
ابلاغ تبلیغات جایز

هیئت تمثیل نامه

۲

پاسخ

476 ve 477 No. lı vesikaların açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Bulgar gazetelerinde hakkımızda çıkan uydurma havadislerin yalanlanması ve Bulgar Basını vasıtasiyle millî emellere ıktiran eyliyen son hareketin gayet doğru olarak yayınlanmasının temini hakkında I nci Kolordu Kumandanına verdikleri direktiflerini göstermektedir.

Vesika No.: 476

ŞİFRE TELGRAF / 16/4/36

Edirne'de Birinci Kolordu Kumandanlığına

Bulgar gazeteleri neşriyatından olduğu Trakya Müdafaai Hukuk Riyasetinden bildirilen malûmat meyanında Rauf Bey serbest bırakılmadığı ve İstanbul tahliye edilmediği takdirde Anadolu'daki bilûmum Hristiyanlarının katliâm edileceği havadisi yalandır Adapazarı kurbünde tarafımızdan tahribedilmiş köprü yoktur. Lefke köprüsü Eskişehir'den çekilen İngilizler tarafından berhava edilmiş ve istasyon dahilindeki bilûmum mebani kezalik İngilizler tarafından ihrak edilmiştir. Hastalığım hakkındaki haber de yalandır. Şehrihalin yirmibirinci ~~pazar~~ Çarşamba günü yeniden intihabatı icra kılınan bilûmum Anadolu mebuslarından müteşekkil olmak üzere Ankara'da Meclis-i Alii Millî in'ikad edecektir. Biga dahilinde İngilizlerin te'siri ile icra-yi faaliyet eden bir tek Anzavur çetesi vardır ki Kuvayi Milliyece takıb ediliyor. Hâfız Hüseyin haberi gayrivakı'dır. Anadolu'nun bütün aksam-ı sairesinde vahdet-i kâmile hükümfermadır. Hakayik-ı ma'rûzanın vesait-i münasebe ile hem oralarda neşri, hem de Bulgar Matbuatına isâli ve muhaberemizin tehlikeden sıyaneti için bunun telgraf havadisi olduğundan bahsedilmemesi müsterhamdır.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

16/4/36
Rızı

تلغراف / ٣٦/٤/١٦

اورنه‌ده بر بحر قول اردو قومانده‌لغی
بولغاریستان‌دن آیانه‌ده صوفیه‌یه تشریف بیورمه‌لری معلومات بیانه
یوف بلکه سرسته اقیلیا رفعی و استانبول تخلیه‌لری تقدیرده آناطولی‌یی بالعموم
خرستیانلرینک قتل عام ایدیله‌جکی هوادثی بالانده آطه‌یا ایله‌ده قزبج طرفلرده چوالیلمه
ایله‌سی‌لری بوقدر. بعضه تورکی آتشلرده جلب انظار اطرافه چوالیلمه‌سی
واستانبوله داخلی‌ده بالعموم بنای کذلک انظار اطرافه اجراء ایلدیرمه‌سی
ضعف‌لری خبرده بالانده. شهر مالک ندر بحر اجتماعی‌لری بلکه آنکی باتی اجراءاتلرنه
بالعموم آناطولی معبوثلری متشکل اداره‌لری آنقره‌ده محل عالی‌لری انعقاد
ایله‌جکدر. بیغاراختلاف انظار اک تأثیرلی ایله اجراء فعالیت ایچون بر تلک
آنی اودیجه‌سی واردر که قوای ملیه‌جه تعقیب ایلیور. حافظه‌جه
خرب غیر واقعه. آناطولی‌نک بوتون اقسام سائره‌سنی وحدت کامله جلب مادر.
مقابله معروضه‌نک وسائط‌نا ایله هم اداره‌سی هم حیاتی ایچون بونک
بولغار مطبوعاتی ایضاً وفاره‌لرنک تلقی‌لری حیاتی ایچون بونک
تلغراف هوادثی احادیثه‌سی ایله‌سی مستحسن.

تعمیم نامه

٢٦/٤/١٦

Vesika No.: 477

Anadolu ve Rumeli
MÜDAFAAİ HUKUK CEMİYETİ
Hey'et-i Temsiliyesi

TEL/ŞİFRE

Edirne'de Birinci Kolordu Kumandanlığına

Bulgar gazetelerinde Anadolu'daki harekât-ı milliyeye mugayir intişar eden malûmat ve istihbaratın bir tarz-ı münasipde tekzibettirilmesi ve istifsar olunacak hususat hakkında meselenin buraca tenvirine de çalışılacağı ve Bulgar Matbuatı vasıtasiyle âmal-i milliyenin gayetye ıktiran eden harekât-ı ahîrenin gayet doğru olarak temin-i neşri esbabının istikmali ve bu cihet te'min edilmediği takdirde mezkûr matbuat için hergün suret-i mahsusada Anadolu ahvali hakkında vesatetinizle malûmat verileceği mâruzdur.

16/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

16/4/36

Muzaffer

Vesika No: 477

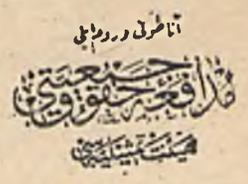

Sayı: 5

Konu: Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri hakkında

Bilahare memleketimiz Anadolu'da hareket-i milliye ve müdafaa-i hukuk cemiyetleri hakkında malumat ve tahkikatınızın bir an evvel tanzim ve istihsal olunan malumatın bir müddet tecrübesinden sonra hülasasının ve bilahare bu hareketin ve müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin ~~[illegible]~~ ve ilerideki emel ve gayelerinin ve hareket-i ahirenin ~~[illegible]~~ ve müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin şeraitinin ve sebebinin ve cemiyetlerin tanzim ve idare-i umumiyesinin ve Anadolu'daki müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin hülasasının ve bu hareketin ve müdafaa-i hukuk cemiyetler

478 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Antalya - Rados ve Avrupa arasında bir haber alma şebekesinin kurulması için girişilen teşebbüsler hakkında Albay Refet Bey'in mütalâalarını istiyen emirleridir.

Vesika No.: 478

Nazilli'de Miralay Refet Beyefendiye

Antalya'da ihtiyar-ı ikamet eylemek ve vazifei vataniyyesine orada devam etmek üzere İstanbul'dan tebaüd ve buraya muvasalat eden İzmir mu'teberan-ı tüccarından Antalya tüccarı ve Antalya Rados arasında işliyen vapurların eshabı ile münasebet-i kadîmesi bulunan ~~İzmir Müdafaai Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti Kâtib-i Umumi Vekili~~. Moralızade Halid Beyin Antalya Rados ve Evrupa'da bulunan dostları delâletiyle ve istihbarat hususunda mücerreb olan ihtısasına binaen Antalya'da daimî ve muntazam bir şebekei istihbariye esasını kurabileceğini ve önümüzdeki Salı treniyle Karahisar tarıkıyle hareket ettirilmesini düşünüyoruz Bu babtaki mütalâai âlilerinin sür'at-i iş'arını rica ederiz.

M. Kemal

Konya'daki Zeki Efendiye 16/Minh

Rahim

Vesika No: 478

Antalya'da

Antalya'da İtilâf devletlerinin vücudunu ve vatandaşlarımızın ve vatanımızın istiklâlini tehdit ve bu yolda müdahalelerini ileri sürerek Rusya'dan gelmiş olan Bolşevik ve Ermeni ve Rum ve Fransız ve İngiliz ve Yunan ve İtalyan

479 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşa'nın Roma'ya gidecek kuryeler hakkında Albay Refet Bey'e verdikleri emri göstermektedir.

Vesika No.: 479

TEL
ŞİFRE

18/4/36

Nazilli'de Miralay Refet Beyefendiye

C 16/4/36 Antalya'dan Roma'ya gidecek kuryelerin bir hafta daha tehiri zaruridir. Nihayet şehrihalin yirmidördüncü günü Meclis-i Âlii Millî in'ikatedeceğinden son vaziyeti de Avrupa'ya bildirmek için bu teahhura lüzum vardır Avrupa'ya gidecek ~~postanın~~ evrakın birinci kısmı yarınki posta ile doğruca zatialinize takdim edilecektir.

18/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

20/Minh

Ruhi

Vesika No: 479

تل

سری

نا تلدوا آری ر حسنک

27/4/18

27/4/18

اصلیم در روز

کیدوجات قوریه لری رهگذر ناجری

حرور سدر بر شهر حلک سدم و روز کوش

مجلس ملی اعضاد اندکلر حول وحشی ده

آوروپا بیدرمان نجوله بوناجه روم وارور

آوروپا نه حال ~~[illegible]~~ ایچی سحر باشیلیه

ایلم رحمتلر دانه کلکده بعدم ایدیجکدر

27/4/18 حسن محمد باغ

۱۳

480 ve 481 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın ANADOLU Ajansının bâzı yerlere sevkolunmadığı ve yayınlanmadığı hakkında Anadolu telgraf merkezlerine ve Konya Telgraf Başmüdiriyetine verdikleri emirleri havidir.

Vesika No.: 480

TEL/18/4/36

Anadolu telgraf merakizine tamim

Anadolu Ajansının bâzı yerlere de neşr ~~ve~~ bâzı sevk ve neşredilmediği yolunda şikâyetler alıyoruz. Anadolu'nun hariç ile alâkası munkati' bulunduğu şu sıralarda efrad-ı milletin bütün bütün havadissiz kalmaması maksadiyle der'uhde olunan bu hizmetin milûmum telgrafçılarımızca da terviç ve tesri' edileceğini şüphesiz addeder ve mamafih bu babtaki vuku bulabilecek taksiratın gayrikabil-i ihmal bir cürm-ü vatanî teşkil edeceğini beyan eyleriz.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazıldı 19/Minh
Memduh

Vesika No. 480

26/4/18

18/4/26

أناطولی تلغراف وآژانسی تعمیم

أناطولی آژانسنك بعضی راپورلری [illegible] ایدیلدیکی
یولنده شکایتلر آلیورز. أناطولینك خارجنده علاوه‌ی
منتظم بولوندیغی سوخرده‌لر افراد ملتك بونونه بونونه حوادثسز
قالمادیغی نقصدیله درعهده‌سنه بو خدمتك بالعموم تلغرافجه ایرجاعه
زوج وشریعت ایدیلمکلیغی شرعاً عدیم وضع ماهیه بولنمش وخروج نوتا
مداخلك تقصیرنك غیر قابل اهمال [illegible] تمامیله ایلرز

Vesika No.: 481

Konya Posta ve Telgraf Başmüdiriyetine

Yazıldı 19/Minh
Memduh

Anadolu Ajanslarının günügününe icabeden merakize yazılması son derecede şayan-ı ehemmiyet bir mesele olduğu halde İdareniz dahilindeki merakizde bu babta bâzı teahhurat vâkı olduğu haber alınmıştır. Men'i tekerrürü esbabının te'miniyle neticesinin iş'arı ve bu babta müsahama eden memurların isimlerinin bildirilmesi mercudur. 18/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

482 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın, Halide Hanım tarafından bir Hindli Şeyhe yazılan mektubunun Moralızade Halid Bey ile Antalya'ya gönderildiği, bu mektubun Antalya'da kime teslim edileceği ve kuryerlerin Büyük Millet Meclisi açılıncıya kadar sevklerinin te'hiri hakında Albay Refet Bey'e verdikleri emirlerini göstermektedir.

Vesika No.: 482

TEL

ŞİFRE

Nazilli'de Miralay Refet Beye

C / 17/4/36 Halide Hanım tarafından Hindli Şeyh Müşîr Kedva'ya yazılan mektup ile evrak-ı saire Moralızade Halit Beye teslimen Antalya'ya gönderildi, bu evrakın Antalya'da kime teslim edileceğinin mahalline iş'arı ve Meclisin küşadına ve teşekkül edecek hükûmete vesaireye dair tafsilâtı havi gazetelerle beyannameler gelecek hafta gönderileceğinden eğer iki kurye mevcut ise birisinin hareket ettirilmesi ve aksi halde beklettirilmesi mercudur. 20/4/36

22/Rubi

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

[illegible]

[illegible]

483 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Payitaht Basınına sansür konulması ve Rumca gazetelerin Samsun bölgesine sokulmaması hakkında Samsun Mutasarrıflığına verdikleri emirleridir.

Vesika No.: 483

ŞİFRE TEL 20/4/36

Samsun Mutasarrıflığına

Vatanın şu hayat ve memat cidalinde İstanbul'da düşman elinde ve emrinde olan Payitaht Matbuatına karşı pek ciddî bir kontrol tatbikı taht-ı elzemiyettedir. Samsun Rumlarının Rumca Gazeteleri alup okuduklarından bahsediliyor. Bilhassa buna aslaa cevaz olamaz. Binaenaleyh posta ile veya suver-i saire ile gelebilecek İstanbul Matbuatına karşı pek ciddî ve kat'î tedabir alınması lüzumunu tekrar beyan ederiz Efendim

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Tel / 20/4/36

KASTAMONİ'DE MINTAKA KUMANDANI OSMAN BEYE

C 17/4/36 Samsuna yazıldı

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

22/Ruhi

Vesika No: 483

شیفره تل ۳٦/٤/٢٠

صاموسون نصرفلغنه

زفتك شوحیات ومحات جدالنده استانبول دشمن آلنده وأمرزم اولوب پای تخت مطبوعاتنه
قارشی بلك جدی برخونطرول تطبیقی تحت الزمیم در. صاموسونه روملیلك روجه غزته‌لری آلنوب
اوقوقلرنه بحث ایلیور. بالخاصه بوطا اجلا جوازاولامان. نباتعلیه بوهسته ایله ویا
صورسائره ایله کلیه اجلا استانبول مطبوعاتنه قارشی بلك جدی وقطعی تدبیر آلنیمی
ازومی تکرار بیاناتم رز اقدیم

هیئت تحقیقیه نامه

تل ۳٦/٤/٢٠

قطعه‌نیه منطقه قومانه‌لغی نه بلکه

۳٦/٤/١٧ صاموسونه یازیلدی

هیئت تحقیقیه نامه

484 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Anadolu Ajansı için Eskişehir'den noksan gönderilen kâğıtların tamamlanması hakkında Eskişehir Mutasarrıflığına verdikleri emirleri havidir.

Vesika No.: 484

TEL 20/4/36

Eskişehir Mutasarrıflığına

İrsali iş'ar olunan dörtyüz kırkiki kıyye kâğıda mukabil ikiyüz yetmiş kıyye kâğıd gelmiştir. Mütebakîsinin de irsali rica olunur.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazıldı
H 21/Minh

٢٦/٤/٥٠

تشكيلات متفرقة

بيان اشعار ايلنان ديتيز فرمه‌لرك قبه كاغده مقابل اكيلمز
بيتسه قبه كاغد كلمشدر. متباقيسنك ده ايالماجيا
اولمق.

هيئت تمثيليه‌نك

485 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın İnebolu Gençler Mahfilinin 2/Nisan/1920 tarihli bir müracaatine verdikleri karşılık ve direktiflerini göstermektedir.

Vesika No.: 485

TEL 20/4/36

İnebolu'da Gençler Mahfiline

4 Nisan tarihli tahriratınızın cevabıdır Anadolunun muhtaç olduğu havadis ihtiyacını Anadolu Ajansı tatmin ediyor. Ajans tebligatını muntazaman ve meccanen alırsınız Vazifenin sizlerce de takdir edildiği memnuniyetle görülen ehemmiyetine binaen tebligat-ı vâkıanın mümkün olduğu kadar geniş bir sahada hattâ köylere varıncıya kadar neşr-ü tamimine himmet edeceğinizi ve bunu rica eyleriz.

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

yazılmıştır
20/4/36
Mustafa

Vesika No: 485

تل ٢٠/٤/٣٦

اینبولیده تشکیل محفله

بنیاد تاریخلی تحریراتکز جوابده آناطولینک محتاج اولدیغی حوادث اهمیتجی آناطولی آژانسی
نظمیه ایدیور. آژانس تبلیغاتنی منظماً ومجاناً آلیرسکز وظیفه‌نک سزاوار اولدیغی تقدیر ایله کندیسی
ممنونیتله کوروله‌جکینه بناءً تبلیغات واقعه‌نک محله اولدیغی قدر کنیسه بر ساحده حتی کوییده
وارنجه قدر نشر وتعمیمه همت ایتمکزی وبونی رجا ایلرز

هیئت تحریریه نامنه

یازلمشدر

486 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşa; Albay Refet Bey'den, Rados'a gidecek olan Kızılay heyeti reisinin Paris'e gönderilecek evrakı da Rados'a götürmek üzere hareketinin bir müddet tehirini istiyen emirlerini göstermektedir.

Vesika No.: 486

Şifre 20

Afyon Karahisar

Miralay Refet Beyefendiye

Hilâliahmer Nazilli Heyeti Reisi Lûtfi Bey Hilâliahmer umuru için Rados'a gideceğini bilmünasebe Adnan Beye bildirilmiştir. ~~Bu fırsatla Rados'a bâzı evr Avru~~ Paris'e gönderilmek üzere bâzı evrak evrakın kendisiyle Rados'a ~~gönderilmesi irsal etmek~~ irsali ve bu evrakın vüsulüne kadar mumaileyhin tehir-i azimeti muvafak mıdır İş'arını rica ederim.

M. Kemal

/20 Ruhi

[illegible]

[illegible]

[illegible]

487. No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşa; telsiz telgraf muhaberatını temin maksadiyle, Afyon'da mevcud bir vagon benzinin Ankara ya gönderilmesi hakkında XII nci Kolordu Kumandanlığına verdikleri emirlerine aittir.

Vesika No.: 487

TEL

Konya'da 12 nci Kor.
~~Alaşehir'de Yirmiüçüncü Fırka~~ Kumandanlığına

Afyonkarahisarı'nda İngilizlerden kalma binek otomobiliyle telsiz telgraf muhaberatının te'mini için ~~orada~~ mahall-i mezkûrda mevcud olan bir vagon benzinin buraya irsali hususunun mahalline emir verilmesi ve neticesinin iş'arı mercudur /21/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

yazılmıştır 21/Minh
Mustafa Münir

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

488 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın ANADOLU Ajansının günlük tebliğlerinin muntazam bir surette İstanbul'a gönderilmesi hakkında Mudanya Kaymakamlığına emirleri.

Vesika No.: 488

TEL
ŞİFRE

Mudanya Kaymakamlığına

~~Meclisin~~ Büyük Millet Meclisinin küşadından sonra Anadolu vaziyetinin kesbedeceği ehemmiyet-i fevkalâdeye mebni Anadolu Ajansı tebligat-ı yövmiyesinin muntazaman emîn kayıkçılar ve vapur kaptanlariyle bir teşkilât-ı muntazama dahilinde İstanbul'a irsali hamiyyet-i müsellemelerinden muntazırdır Efendim 21/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazıldı 22/Minh
Memduh

تل
شفر

سه

مدینه فتحی کلمه

سوق من تحسنك كما وعدته صورة ماموليه
وحضنك كسيده حكي تحقيق موجود وهي
اناطولي آرانسي بعضاً تسوية مسك مستحق
ايه فاتحه وجود بيوتلرك رسيدات
شهر داخلي مشاوله ايلي تحقيق سلامك
شهر دائم 26/4/21

كتب تحسين

ماموليه

489 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın Diyarbakır Posta ve Telgraf Başmüdiriyetine ANADOLU Ajanslarının bilûmum merkezlere verilmesine dair emirleri.

Vesika No.: 489

TEL 21/4/36

Diyarıbekir Posta ve Telgraf Başmüdiriyetine

Palu Müdafaai Hukuk Merkezinin muntazaman Anadolu Ajansını alamadıkları şikâyet ediliyor, bundan ajansın birçok merakize verilmediği anlaşılıyor Keyfiyetin tahkikıyle neticesinin inbası ve muntazaman ajansların bilûmum merakize verdirilmesi esbabının te'mini mercudur

Palu Müdafaai Hukuk Riyasetine

C. Tel

C / 19/4/36 Ajansın muntazaman verilmesi için Diyarıbekir Posta ve Telgraf Müdiriyetine tebliğ edildi. 21/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazıldı 22/Minh

27/4/20

تل

دمایکدر بوشه وکیل خان بک حضرتلرینه

بالمواجهه حضور فرریلر مسلحاً ماطوق

آرسی آرد قدری سطح یدیلور بوندن

آرسی آرد رجوع آرد و ورمیجکی آغلاسلور

بو آرسی رجوع آرد و ورمیجکی و مسلحاً آرسلدن

تسلمات بحصه نخ ساتی و مسلحاً آرسلدن

بالمعلم آرد و ورمیجکی سباهلر باصی و حضور

بالمواجهه حضور ریاست

نه تل

آرسی مسلحاً ورمیجکی رابید

27/4/1914

نسخه وبلغه مدرسه تبلیغ یدی 27/4/1914

نسخه

490 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın ANADOLU Ajansının günlük tebliğlerinin muntazam bir surette İstanbul'a gönderilmesi hakkında 61 nci Tümen Kumandanlığına verdikleri emir.

Vesika No.: 490

TEL
ŞİFRE

Balıkesir'de Altmışbirinci Fırka Kumandanlığına

Büyük Millet Meclisinin küşadından sonra Anadolu vaziyetinin kesbedeceği ehemmiyet-i fevkalâdeye mebni İstanbul halkının burada cereyan edecek vekayi'den bigâne kalmamaları için Anadolu Ajansı tebligat-ı yövmiyesinin muntazaman Bandırma'dan emîn kayıkçılar ve vapur kaptanlariyle bir teşkilât-ı muntazama dahilinde İstanbul'a irsali mercudur

22/Minh
Ruhi

21/4/36

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

٥٠

ماكناسرده تحسه رحمى جرو حقوق مديرلكه

س

سنه

بوندن مقدم محلسمك كشاده صوره آناطولى
وعضلك كشايده جكى اهمت صورلمكده ده،
استانبول حلقلك بوراده جرياننده بدوحال
وخاصيده سلانه خلقه مبرى اعوانه آناطولى
آرامى كلمقده بولنمسى مناسب بلنمشدر ودر
اسه مانعجيلر دخى بوردن مرور ترسيلاق
منظور اولمده استانبول سلكى موجوددر

سانكر

هيئت تحقيقه نائبى

٢٦/٤/٣١

491 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşanın 23/Nisan/1920'de açılacak olan Büyük Millet Meclisinin taşıdığı büyük önemi vilâyet ve müstakil livalarda yayınlanan gazetelerin hususî birer nüsha ile tes'it etmeleri için Vilâyet, Müstakil Liva ve Kolordulara verdikleri drektiflerini göstermektedir.

Vesika No.: 491

TEL 21/4/36 MÜSTACELDİR

Vilâyat ve Elviyei Müstakille ve Kolordu Kumandanlıklarına tamim

Şehrihalin yirmiüçüncü Cuma günü Ankara'da küşad olunacak Büyük Millet Meclisinin haiz olduğu ehemmiyet-i azîmei Milliye ve İslâmiye müstağnii arz ve izah bulunduğundan oralarda intişar eden gazetelerin birer nüshai mahsusa ile bu hâdisei fevkal'adeyi tes'it etmeleri pek münasip olacağının arzı ile icra-yi icabına himmetlerini rica ederiz

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Yazıldı 22/Minh
Ruhi

نمره ٢١ / ٤ / ٣٦

ولایات والیه مستقله و دخول اداره دوخومانه انتظام تعمیم مستحدثه.

شرحالی تدریجی اجراسی جمعه کونی آنقره ده کی داخلیه جمعیتی ملت مجلسنده حاز اهمیت
اهمیت عظیمه ملیه و اسلامیه مستغنی عرض و ایضاح بولونه بلکه اداره انشاءایه
غازیلک برنسخه مخصوصه ایله بو حادثه فوق العاده یی تبلیغ ایتمک اوزره مناسب
اولوب عقبنده عرض ایله اجرای ایجابنه همت بیورلمه جاریدر.

همت تبلیغ نامه

باشبکلی

492 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi M. Kemal Paşa tarafından ANADOLU Ajansı tebliğlerinden İstanbul için önemi haiz havadislerin tabı ve teksiri ile İstanbul'da bilinen adrese gönderilmesi hakkında XIV ncü Kolordu Kumandanlığına verilen emri göstermektedir.

Vesika No.: 492

TEL ŞİFRE 21/4/46

Bursa'da 14 ncü Kolordu Kumandanlığı Vekâletine

Anadolu Ajansı tebligatından İstanbul için mühim sayılacak havadisin oraca tabı ve teksiri ile nüsh-u kâfiyesinin İstanbul'da malûm olan adrese irsali mercudur

Heyet-i Temsiliye Namına
M. Kemal

22/Minh
Ruhi

نمره ۲۱/٤/۳٦

برسه ده ۱٤ نجی قول اردو قومانه تلغراف لیسه

آناطولی آژانسی تبلیغاتندن استانبول ایچون مهم صاحبلاجوه جوارتلش اوراجه
طبع و نشر ایلیه استانبولده معلوم اولان آژانس اسلام وجوده
کتیرمشدر تمشیلنامه

[illegible]

493 No. lı vesikanın açıklaması

Bu vesika "I,, sayılı Harb Tarihi Vesikaları Dergisinde 15 sayıyı taşıyan vesikanın İngilizçe aslını göstermektedir.

Vesika No: 493

IN REPLY PLEASE QUOTE 2097/33 I'

FROM

GENERAL SIR G. F. MILNE, K.C.B., K.C.M.G., D.S.O.,
Commanding-in-Chief, Army of the Black Sea,
CONSTANTINOPLE.

To His Excellency The Ottoman Minister of War,
CONSTANTINOPLE.

General Headquarters,
Constantinople,
19th. May **1919.**

Your Excellency,

I have the honour to inform you that it is not understood why an Inspector General, 9th. Army Troops, and Chief General Staff 9th. Army with a large staff should be proceeding to SIVAS, as it is understood that the 9th. Army as a formation has been abandoned.

Will you be kind enough to explain what duties these officers are to perform and what is the nature of the organisation it is proposed to set up.

for
General.
Commanding-in-Chief.
Army of the Black Sea.

494 No. lı vesikanın açıklaması

Bu vesika "I„ sayılı Harb Tarihi Vesikaları Dergisinde 17 sayılı vesikanın İngilizçe aslını göstermektedir.

Vesika No: 494

IN REPLY PLEASE QUOTE 2097/33 T

FROM

GENERAL SIR G. F. MILNE, K.C.B., K.C.M.G., D.S.O.,
Commanding-in-Chief, Army of the Black Sea,
CONSTANTINOPLE.

TO His Excellency, the Ottoman Minister of War,
CONSTANTINOPLE.

General Headquarters,
Constantinople,
6 June, **1919.**

Your Excellency,

I have the honour to inform you that I consider the presence of General KEMAL Pasha and his Staff in the provinces to be undesirable.

It is unsettling to public opinion at this juncture that a distinguished General and Staff should be travelling about in the country, and I see no necessity for their labours from a military point of view.

I request that you will order the immediate return to Constantinople of General KEMAL Pasha and his Staff.

G. F. Milne
General.
Commanding-in-Chief.
Army of the Black Sea.

495 ve 496 No. lı vesikaların açıklaması

10 ncu Kafkas Tümen Kumandanlığının; İngilizlerin 16/Mart/1920 Şehzadebaşı baskını hakkında Yirmibeşinci Kolordu Kumandanlığına verdiği iki raporun aslını göstermektedir.

Vesika No.: 495

Onuncu Kafkas Fırkası
Kumandanlığı
Şube - 1
Adet 281

Onuncu Kafkas Fırkası Kumandanı Kaymakam
Kemalettin Sami Bey tarafından

Şehzadebaşı
16/3/36

Yirmibeşinci Kolordu Kumandanlığına

Sabahleyin saat 6'da elli neferlik bir İngiliz müfrezesi bir zâbit kumandasında otomobil ile gelerek Karargâh civarında otomobilden inip Karargâh efradının ikametgâhı önünde bulunan nöbetçiye evvelâ hücum edip nöbetçi neferinin nöbetçi onbaşısından imdat için bağırması üzerine nöbetçi onbaşısı nöbetçi yanına gelirken İngiliz zâbitinin rövolverle ateş etmesi üzerine merkum onbaşı yaralanmış ve mütaakıben İngiliz efradı koğuşa hücum ederek henüz yatakta yatan efrada ateşe başlamışlardır. Biraz sonra bir miktar ve silâhlı İngiliz Hindli efradı dahî içeriye girerek ateşe iştirâk etmişlerdir. Bu vak'ada Karargâh efradından iki nefer şehit, yedi nefer yaralı mızıka takımından üç şehit iki yaralı efrat vardır. Tarafımızdan hiçbir mukabele olunmadı. Karargâhın üst kat odasında yatan Karargâh Kumandanı Mülâzimevvel Nail Efendi ile Kâtip Arslan ve Bekir Zeki Efendileri ve efradımızın silâhlarını alup Bayezit Camii karşısındaki sabık Jandarma Kumandanlığı binasına götürmüşlerdir. Yaralılara müdavât-ı iptidaiye yapılmış ikisi Gümüşsuyu Hastahanesine naklolunmuştur. Diğer yaralılarla şüheda henüz Karargâhda vesait beklemektedir. Efrat ve zâbitan hâl-i galeyandadır. Esbab-ı taarruz henüz meçhul olduğu mâruzdur.

Onuncu
Kafkas Fırkası Kumandanı
Kaymakam
Kemalettin Sami

Vesika No: 495

اونجی قفقاسیه فرقه‌سی قومانداناغی قاتمقام مکمل البه‌سی بالطه‌جنفت

اونجی قفقاسیه فرقه‌سی
قومانداناغی
شعبه - ۱
عدد: ۸۹

شفاده باتی
۲۶/۲/۲۶

تدقیقجی قول اردوقومانداناغنه

صباحلیه ۲۶ ده الدیقالق بر انگلیز مفرزه‌سی بر ضابط قومانداسنده اوتومبیل ایله کلدرك قرارگاه حوالیسنده اوتومبیلدن اینوب قرارگاه افرادینك اقامتگاهنی اراکنده بولونان نوبتچی اولاجهم ایدوب نوبتچی نفرلك نوبتچی اوینا شیندن امداد ایچون باغرمسی اوزره نوبتچی اوینا شیمی نوبتچیانه کلدکده انگلیز ضابطی رووولوردن آتش ایتمسی اوزره مرقوم اوینا شی یارالامسنه و متعاقباً انگلیز افرادی قفقوشه هجوم ایدرك هنوز یاتاقده یاتان افراده آتش باشلامشلردر. بر آز صکره بر مقدار وسلاحلی انگلیز هندلی افرادی دخی ایچری کیره‌رك آتش اشتراك ایتمشلردر. بو وقعه‌ده قرارگاه افرادندن ایکی نفر شهید، بدی نفر یاره‌لی موسیقه‌لی محمدنه اوچ شهید ایکی یاره‌لی افراد واردر. طرفمزدن هیچ بر مقابله اولنمادی. قرارگاهك اوستنه فاتح اولمسنده یاتان قرارگاه قومانداناغی ملازم اول نائلی افندی ایله کاتب اسلامه ویکدوکه افندیلری و افراد جزئی سلاحلری آلوب باز بدجامعی قاپیسنده که سابقه‌ده اندارم قومانداناغی نامنه کونو مشلردر. باره‌لره مداوات ابتدائیه بابلمه ایکیسی کوسه صوبی حسنقلیه نقل اولونمشدر. دیکر باره‌لره شهدا هنوز قرارگاهده وسائط بکلمکده‌در. افراد و ضابطان جی غلیانده‌در. اسباب تدقیقه هنوز معلوم اولدیغی مرقومدر.

اونجی
قفقاسیه فرقه‌سی قومانداناغی
قاتمقام

Vesika No.: 496

Onuncu Kafkas Fırkası Kumandanı
Kemalettin Sami Bey tarafından

Şehzadebaşı
16/3/36

Onuncu Kafkas Fırkası
Kumandanlığı
Şube — 1
H Adet — 126
A — 281

Yirmibeşinci Kolordu Kumandanlığına

16/3/36 vak'ası hakkında zeyl:

Karargâhın mızıka efradı üst katta ikamet ediyordu. Aşağı koğuşta katl devam ederken onbeş kadar müsellâh İngilliz efradı mızıka koğuşuna gidip efradı koridora çıkartırlar ve iki sıra dizerler. Mızıka çavuşu kendilerinin mızıkacı olduğunu söylerler. Ve mızıka alât ve edevatını gösterirler. Buna rağmen ve silâhsız bulunan ve hiçbir mukavemet göstermiyen bu efrada zâbit ateş emrini verir. Üç şehit ve iki yaralı olur. Mütebaki efradın bir kısmı yere yatar. Diğerleri firar eder. Mütebakının bu suretle kurtulduğu mâruzdur.

Onuncu
Kafkas Fırkası Kumandanı
Kaymakam
Kemallettin Sami

Vesika No: 496

اونجی قفقاسی فرقه‌سی قوماندانی قاتمقام کلی کدیاسی باطجندن

شهزاده بک

۲۲/۲/۱۴

کدمی بیجی فولاردو قوماندانلغنه

اونجی
قفقاسی فرقه‌سی قوماندانی
قاتمقام

قوماندانلغی
شعبه ۱۰
عدد ۱۲۶
۲۹۱

۲۲/۲/۱۴ وقوعی حقنده ذیل:

خاص موسیقی افراده اوستقانده اقامت ایدیوردی. اشبو مفقوشده قتل دوام ایدرکه اوقیه قدر سلح انکلیز افراده موسیقی مفقوشه کیدوب افراده قوریدوره حقارتلر وایکی مره دیزلر. موسیقی چاوش کندیلرینه موسیقی دیوب افراده اوستده اوزاقده کوستردیلر. اولدیغی سویلر. نوکاغما وسلاحسز بولونانه وهم بر مقاومت کوستر میه‌رک افراده ضابطه آتشه امر ویردی. اوچ شهید وایکی یاره‌لی اولور. مباقی افراده بدنمی یره یاتار. دیگرلری قاچار. مباقیلر بو صورتله قوریقولدیغی معلومدر.

اونجی
قفقاسی فرقه‌سی قوماندانی
قاتمقام

497 ve 498 No. lı vesikaların açıklaması

10 ncu Kafkas Tümen Kumandanlığının; İngilizlerin 16/Mart/1920 Şehzadebaşı baskını hakkında Harbiye Nezaretine gönderdiği iki raporun aslını göstermektedir.

Vesika No.: 497

Onuncu Kafkas Fırkası
Kumandanlığı
Şube — 1
Adet 129
295

Onuncu Kafkas Fırkası Kumandanı Kaymakam
Kemalettin Sami Bey tarafından.
Şehzadebaşı
16/3/36

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Ş 2 K 17-3

16/3/36 vak'asına üçüncü zeyl:

İngilizler rövolverli efrat ile koğuş dahiline girdikten ve ateşe başladıkdan sonra bunlardan bir kısmı askerimizin silâhlıklarındaki tüfekleri alarak askerimize karşı istimal eyledikleri ta'mîk-ı tahkikat ile tebeyyün etmiş olmakla arzolunur.

Onuncu
Kafkas Fırkası Kumandanı
Kaymakam
Kemallettin Sami

Vesika No: 497

قومانداناتی
شعبه — ۱
عدد ۱۲۹
۲۹۵

اوچنجی قفقاس فرقه‌سی قوماندانلغی قاتمقام کلی‌گه یازیلمیشدر

طرقدن

شهزاده باشی

۲۶/۲/۱۲

حربیه نظارتی جلیله‌سنه

۴-۱۷.۵۲

۲۶/۲/۱۲ وقعه‌سنه اوچنجی ذیل :

انگلیز رودلورلری اوزاباله قوفوسه داخله کیردکده و آتشباشلاوقده
حکم بوندده برخی عسکریمز سلاحلاندرمه‌ک تفنگلری آلدرده عسکریمزه
قاچیشو استعمال ایدکلری تعبیه تفنگلری ایله بیه اعتبه المغلاه عرصه‌الزور .

اوچنجی
قفقاس فرقه‌سی قوماندانلغی
قاتمقام

Vesika No.: 498

10 ncu Fırka Kumandanı Kemalettin Sami Bey tarafından

Onuncru Kafkas Fırkası
Kumandanlığı
Şube — 1
Adet — 127
Zeyil
2
Kolordu ile muhabere gayrikabildir.

Şehzadebaşı
16/3/36

Harbiye Nazırı Paşa Hazretlerine

Gayet aceledir

Ş 2 K 17-3

1 — İngilizler rastgele kıtaatın eslihasını cebren almakta ve bu esnada birçok cinayat irtikâp etmektedirler

2 — Asker silâhını düşmana teslim edemez ve etmez

3 — Şayet askerin silâhdan tecridi matlup ise bunun bir şekl-i kanuniye ircaiyle (meselâ kıtaat silâhlarını filân mahalle veya filân depoya teslim etsin gibi) namus-u askerîyi muhafaza için icrası zarurî fedakârlıktan mütevellit zarar ve fenalığın bertaraf edilmesi hususundaki re'y-i devletleri müste'zindir.

4 — Böyle bir emir gelinciye kadar mütecavizlere karşı namus, kanun ve icabat-ı askeriyenin tatbik edileceği mâruzdur.

5 — Fransızlar şimdi Ayasofya'yı ablukaya başladıkları, Fırkanın diğer kıtaatında henüz (Karargâh müstesna) bir vak'a olmadığı ve bir bölüğün silâh başı ederek mukabeleye hazırlandığı haberi doğru olmadığı mâruzdur.

Onuncu
Kafkas Fırkası Kumandanı
Kaymakam
Kemalettin Sami

اوتنجی قوماندانلغی
شعبه — ۱
عدد — ۱۲۷

۱۰ نجی فرقه قوماندانلغی اجتماعی بیورولدی

شهزاده باشی
۲۶ - ۲ - ۲۶

قوماندانلغه

قوماندان وکیلی بره جیقابیلر.

جیه ناظری پاشا حضرتلری

غایت مجلده د-

۱- انگلیزلر ایسته‌کلری قطعاتنه اسلحه‌سنی جیاتلقده و بو اثناده بر چوق جنایات ارتکاب ایتمکده‌در.

۲- عسکر سلاحنی دشمنه تسلیم ایده‌مز قانعز.

۳- شاید عسکرك سلاحده تجریدی مطلوب ایسه بونك بر شکل قانونی ایچاجیله (مثلا قطعاتك سلاحلری فلان محله دیانلره ده‌پوزیتسیون تسلیم ایتدیرمك کبی) ناموس عسکریه‌یی محافظه‌یه اجبار ایچون قدر لقدر متولد فدر دفعاتلرك بر طرف ایچی خصوصنده‌کی رأی دولتنی مستأذنده.

۴- بویله بر امر کلنجه‌یه قدر متجاوزانه قانسز ناموس، قانون و اجراآت عسکریه‌نك تطبیقی ایچون مدوفدر.

۵- فرانسزلر شمدی آیاصوفیه‌یی بلوقیه باشلادقلری، فرقه‌نك دیکر قطعاتنده هنوز (قراکاه مستثنا) بر وقعه اولمادیغی و بر طرفدن سلاح باشی ایده‌رك مقابله‌یه حاضرلنیلیغی خبری دوغری اولمادیغی مدوفدر.

اوتنجی
قوماندانی
قاتقلم

499 No. lı vesikanın açıklaması

Harbiye Nezareti tarafından İngilizlerin Şehzadebaşı baskını hakkında General Shuttleworth'a gönderdiği yazıyı göstermektedir.

Vesika No.: 499

Erkânıharbiyei Umumiye Dairesi
şube
numara
1242

Yazıldı
18/3/36
Abdülvahap
17/3/36

17/3/36

Ceneral Shuttleworth Cenaplarına

16/3/36 kablezzeval saat 6'da elli neferlik bir İngiliz müfrezesi bir zâbit kumandasında olduğu halde otomobil ile Onuncu Fırka Karargâhına gelerek ikametgâhın önünde bulunan nöbetçiye hücum ettikleri ve o sırada nöbetçinin yanına gelmeğe çalışan nöbetçi onbaşısı İngiliz zâbiti tarafından rövolverle yapılan ateş neticesinde yaralandığı ve koğuşa hücum eden İngiliz efradı uykuda bulunan efrada ateşederek beş neferi şehit ve on neferi cerh eyledikleri ve Karargâh Kumandaniyle Kâtibi alıp götürdükleri ve rastgeldikleri efradın eslihasını cebren almakda oldukları kıtaat kumandanları tarafından verilen raporlardan anlaşılmıştır ~~Birçok fena hâdisat ve suitefehhümlere sebebiyet verecek olan bu halin men'i tekerrüründü rica eder ve bu vesile ile arz-ı~~ arz-ı malûmat ve ihtiram eylerim.

Fevzi

(İmza)
Gönderildi
Refi

Kâzım

Şevket Turgut

18 Mart 1336

Kısım II Mütareke

Vesika No: 499

(مسودة)

ارکان حربیه عمومیه دائره‌سی

شعبه‌سی

نمره: ۱۲۴۴

باش‌قومانده‌لغی

۲۸/۴/۳۳

سائل دری

جنرال نشاتعودز جناطلری

۲۸/۴/۳۳ تاریخ اولان ساعت ۱۰ ده آلمان طرفنك بر قطعه مفرزه‌سی برجانب قومانده‌سنده اولدیغی حالده اوتوموبیل ایله اوتوز قدر قزاقلر کلدی. اوقازاقلرك اوکنده بولنان قوتجی بر هجوم ایتدکدن صوکره قوتجیلر یانه کلمك ایچون قوتجی اونباشی افندینك قومانده‌سی طوقتمه‌لری ایله ایکی بچوزه یاراملدیلر. وقتنده هجوم ایدن افندینك قومانده‌سی طوقتمه‌لری ایله آتشه باشلادیلر. بو یولده قزاقلرك بر قسمی شهید و اوچ قسمی جرحی ایتدکدن وقزاقلر خانه‌لرینه قاچیوب کیتدکدن صوکره اسلحه‌لری اخذ اولنمشدر. جرحی آلمانلر اولدقدن قطعه قومانده‌لری طوقتمه‌لری ایله بیرلرینه کلمشلردر.

[illegible]

[illegible] اقدام ایلیم.

[illegible]

500 No. lı vesikanın açıklaması

İtilâf Devletleri temsilcileri tarafından Harbiye Nezaretinin kontrol işlerinin tanzimine dair aldıkları karar suretinin aslını göstermektedir.

Vesika No: 500

A.C.I.
29/3/20

PROCES VERBAL DE LA PREMIERE CONVOCATION DE LA COMMISSION ALLIEE POUR REGLER LA CONTROLE DE LA MINISTERE TURQUE DE LA GUERRE.

---

1. On a decidé qu'on demande du Ministre turc de la Guerre qu'il enverra à l'avenir toutes ses communications à la Commission Alliée, et non plus a M. le Général SHUTTLEWORTH, personnellement.

(2) On demandera du Ministre de la Guerre qu'il donnera des renseignements autour des écoles militaires qu'on a visité hier

(a) Ecole pour les Sous-officiers d'Artillerie.

(b) Ecole du Tir d'Artillerie.

(c) Ecole Militaire pour les Officiers.

Qu'il donnera ces renseignements en deux parties:

(a) Les établissements du moment, en plein detail.

(b) Tout ce que fera à l'avenir le Ministre de la Guerre avec ces établissements, et avec des semblables autre part en Turquie.

(3) On a produit, et on a donné à chaque membre de la Commission une exemplaire, des ordres pour la Controle de la Ministère de la Guerre, faits par M. le General SHUTTLEWORTH le 16 Mars.

On a produit, et on a donné à chaque membre une exemplaire, du lettre, No.1297, du 22 Mar s, du Ministre turc de la Guerre.

On a decide revenir ensemble à 11 heures lundi pour discuter cette question, et aussi pour donner des instructions aAlliees.

(4) On a decidé qu'on demandera du Ministre turc de la Guerre qu'il donnera des renseignements complets autour des Ecoles Militaires, des Usines où l'on produit des munitions, des ravitaillements, des vètements, des materiaux de toutes espèces pour la guerre; et des dèpots des munitions, des ravitaillements, des vètements, et des materiaux de toutes espèces pour la guerre.

En effet, des renseignements complets de tout ce qu'il y a preparé au moment pour la guerre, et de tout ce qu'on produit dans la compagne au Nord et a l'Ouest d'une ligne d'ISMID a KIRPE ADA, les Usines inclus, qui sont tout à l'Est d'ISMID; afin que la Commission Allíee puisse visiter un ou plus d'entre ces établissements a un moment quelconque qu'elle le voudrait.

Afin que la Commission puisse faire ces visites sans notifier les personnes interessés, le Ministre de la Guerre aura la bonté de mettre sous les ordres de la Commission un officier du Grand Quartier Général; cet officier sera muni de l'authorité necessaire pour que l a Commission pourra voir tout ce quelle voudra, toujours, partout, et sans aucun empechement.

(5) Qu'on demande du Ministre turc de la Guerre qu'il donnera des renseignements complets, comme sous (4), au dessus, autour des materiaux pour la guerre dans toute la Turquie.

(6) Qu'on demande du Ministre turc de la Guerre qu'il donnera des renseignements en detail autour des corps et des regiments de l'armée turque, de leur equipment, ou ils se trouvent, de leurs réserves, et de leurs dépots.

D Shuttleworth B. Genl
President
Allied mission
Turkish Mos Office

Constantinople
29. 3. 20

Colonel Cary

Teu Colo Vitelli

501 No. lı vesikanın açıklaması

Harbiye Nezareti, İtilâfçılar tarafından Nezaretin kontrolüne dair alınan kararın tercümesiyle, Nezaretin bu hususda birliklere yaptığı tamimi göstermektedir.

Vesika No.: 501

Erkânıharbiyei Umumiye Dairesi
Şube
Adet
1357

Türkiye Harbiye Nezareti kontrolünün tanzimi zımmında ittilâfiyûn marifetiyle teşkil kılınan komisyonun ilk içtimaının zabıt varakasıdır.

1 — Fîmabait Türkiye Harbiye Nazırının bilcümle tebligatını evvelce olduğu misüllû bizzat Ceneral (Shuttleworth) a göndermeyip Müttefikîn Komisyonuna göndermesini talebetmek kararlaştırılmıştır

2 — Türkiye Harbiye Nazırından Müttefikînce dünki gün ziyaret edilmiş olan mektepler hakkında malûmat verilmesi talep edilecektir.

a) Topçu Zâbitvekili (yahut küçükzâbit) Mektebi
b) Topçu Endaht Mektebi
s) Zâbitan yetiştirmeğe mahsus Mekteb-i Harbiye

Türkiye Harbiye Nazırı malûmat-ı mezkûreyi iki kısımda olarak i'tâ eyliyecektir.

a) Halıhâzır tesisatı hakkında en mükemmel tafsilâtla verilecektir.
b) Türkiye Harbiye Nazırı fîmabait mezkûr tesisatla ve keza Türkiyenin sair cihetlerinde kâin anlara mümasil tesisatla ne yapacaklarının kâffesini beyan edecektir.

3 — Martın onaltıncı günü Ceneral (Shuttleworth) ma'rifetiyle Harbiye Nezaretinin kontrolü için verilen evamirin kâffesinin birer nüshası hazır edilerek komisyon âzasından beherine verilmiştir.

Martın yirmiikinci günü Harbiye Nazırı ma'rifetiyle ve 1297 numara ile mektubun birer nüshası hazır edilüp âzadan beherine i'tâ kılınmıştır.

Pazartesi günü mezkûr meseleyi müzakere edip Müttefikîn talimatının Harbiye Nazırına itasiyçün saat onbirde birlikde içtima' kararlaştırılmıştır.

4 — Türkiye Harbiye Nazırından Mekâtib-i Harbiye ile cephane i'mal eden fabrikalar ve keza iaşe ve ilbas ve hergûna harb eşya ve emtiaları hakkında mükemmel malûmat talebedilmesi takarrür etmiştir. Ve keza cephane depoları sair harbiyeye mütaalik edviyelere ve eşyaya dair malûmat istenmesi taht-ı karara alınmıştır.

Filhakika mezkûr fabrikaların gerek muharebe zamanında ve gerek İzmit Kirpi adası arasındaki bir hattın garp ve şimalindeki harekât-ı askeriye esnasında negibi mevat ihzar edildiğine dair mükemmel malûmat ve keza İzmit'in şarkında vaki' fabrikalarda imal edilen mevat hakkında da tafsilât-ı mükemmele verilmesini talebeylemek mukarrerdir.

Hâsılı Müttefikîn Komisyonu istediği zaman müessesat-ı mezkûreden bâzısını veya cümlesini ziyaret edebilmek için tafsilât-ı mezkûreyi talep ediyor. Mezkûr komisyonun ziyarât-ı mezkûreyi icra edebilmesi için Harbiye Nazırının alâkadar kimesneleri haberdar etmeksizin komisyon maiyyetine ordugâh zâbitanından birini tâyin edecek ve mezkûr zâbit dahi herzaman ve heryerde ve hiçbir maniaya tesadüf etmeksizin herşey'i görebilmesi için haiz-i salâhiyet olacaktır.

5 — Dördüncü maddede olduğu veçhile Türkiye Harbiye Nazırından bütün Türkiyede i'mal edilmiş olan mevad hakkında, malûmat-ı mükemmele vereceği talep olunacaktır.

6 — Türkiye Harbiye Nazırından Ordunun Kolorduları ile Alayları ve anların teçhizatları ve nerede bulundukları ve ihtiyatları ve keza debboyları hakkında da malûmat-ı mükemmele i'tâ etmesi talebolunması takarrür etmiştir.

/4/36

Harbiye Nezaretini kontrole memur Düvel-i İ'tilâfiyye Komisyonundan alınan tezkire sureti bâlâdadır. Bu tezkiredeki matlubat berveçhiâti infaz olunacaktır.

1 — Tezkirenin birinci maddesine tevkifan fîbamait Mu'telifîne Nezaretten yazılacak muharrerat Ceneral Shuttleworth namına yazılmıyacak doğruca (Düvel-i Mu'telife Komisyonu) namına isra' kılınacaktır.

2 — Tezkirenin ikinci maddesinde talep edilen malûmattan kendilerine ait olan aksam mekâtib-i askeriyye ve topçu müfettişlikleri ile piyade ve süvari encümenleri ihzâr edecek ve müsvedde halindeki ihzârat Erkânıharbiyei Umumiye Altıncı Şubede tedkik ve tespit edilecektir. Nezaret vasıtasiyle Düvel-i Mu'telife Komisyonuna verilecek olan bu mufassal malûmat 5/Nisan/36 tarihinde gönderilmiş olacaktır.

3 — Tezkirenin dördüncü maddesindeki matlubat da Harbiye, Levazım Daireleriyle İ'malât-ı Harbiye Müdiriyeti tarafından ihzar edilecektir.

Bu ihzarat da 10/Nisan/36 tarihinde Düvel-i Mu'telife Komisyonuna irsal olunacak veçhile ikmal edilmiş bulunmalıdır.

4 — Düvel-i Mu'telife Komisyonu refakatine Erkânıharbiyei Umumiye İkinci Şube Müdiri Kaymakam Kadri Bey tâyin olunmuştur.

5 — Tezkirenin altıncı maddesindeki malûmatı Erkânıharbiyei Umumiye verecektir.

Harbiye Nazırı
Fevzi

Vesika No: 501

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

شعبه

عدد

۱۲۵۷

توکیا حربیه نظارتی قونطرولنک تنظیم ایتمش اولدیغی معروضه تشکیل قیلنان قومیسیونک

بیان اجمالیسنک ضبط ورقه سیدر .

۱ - فیما بعد توکیا حربیه ناظرینک بالجمله تزیماتی اولطه اولدیغی ضابطان بالذات جزال (شوتلوورث) کوندرلیوب حقیقه قومیسیونه کوندرمنی طلب ایتمک قرار ایدلمشدر .

۲ - توکیا حربیه ناظرندن تحقیقی دوکی کوندرلمسه ایدلمسه اولدیغی تقدیرده حقنده معلومات ویرلمسی طلب ایدیلمکدر .

آ - طوپچی ضابطکیسی (یاخود کوچک ضابطکیسی) مکتبی

ب - طوپچی اندافت مکتبی

س - ضابطانه تیشیرلکه مخصوص مکتب حربیه

توکیا حربیه ناظری معلومات مذکوره یی آتی فصلده اولدیغی کبی اعطا ایدیلمکدر .

آ - حال حاضر تأسیساتی حقنده ال محکم تفصیلات ویریلمکدر .

ب - توکیا حربیه ناظری فیما بعد مذکور تأسیساتک وکذا توکیانک سائر جهتلرنده کائن آنکره محاکم تأسیساتک نه یاپمقلرینک کافه سنی بیان ایدیلمکدر .

۳ - مارتک اولدیغی کونی جزال (شوتلوورث) معروضه حربیه نقلرنک قونطرولی ایچون ویریلمه اوامرک کافه سنک بر نسخه سی حاضر ایدیلدیکی

قومیسیونه اعضا مندن بهرینه ویریلمشدر .

مارتک یکدی آتمی کونی حربیه ناظری معروضه ۱۲۹۷ نومرو ایله مکتوبک بر نسخه سی حاضر ایدیلوب اعضادن بهرینه اعطا قلنمشدر .

یاتاراتسی کونی مذکور مسئله یی مذاکره ایدوب حقیقه تعلیماتنک حربیه ناظرینه اعطاسی چون اولدیغی بر ده برکده اجماع قرار ایدیلمشدر .

۴ - توکیا حربیه ناظرندن کتابت حربیه ایله جیانه اعمال ایدلمه خابرلرنک وکذا اعلامات والباس دیکرلونا حربیه اشیا و مندرجی حقنده مکمل معلومات طلب ایدلمسی تقرر

ایتمشدر . وکذا اجخانه دیپولری سائر حربیه متعلقه اودیه لره و اشیایه دائر معلومات استحصل تحت قراره آلنمشدر .

فی الحقیقه مذکور خابرلرنک کرک محاربه زمانده وکرک ایزمیت کیبی آطه لری آره سنده کی برنقطه غریب و شمالنده کی حرکات عسکریه اثنا سنده نه کبی مواد حقنده

ایدلدیکنه دائر مکمل معلومات وکذا ایزمیتک شرقنده واقع فابریقه لرده اعمال ایدیلمه مواد حقنده ده تفصیلات مکمله ویرلمسی طلب ایتمک تقرر ده

حیلی حقیقه قومیسیونی ایستیکی زمانده مؤسسات مذکوره ده بعضسی ویا جمله سی زیارت ایدیلمیلک ایچون تفصیلات مذکوره یی طلب ایدیور .

مذکور قومیسیونه زیارات مذکوره یی اجرا ایدیلمسی ایچون حربیه ناظرینک علاقه دار کمسه لری جزدار ایکمزیه قومیسیونه معیتنه اورد وکاه ضابطانندن بریسی

تعیین ایدیلمشدر و مذکور ضابط دخی هر نه زمان و هر برده وقوع بولنمه یه تصادف ایکمزیه هر شیئی کوره بیلمسی ایچون سائر صلاحیت اولمشدر .

۵ - دردنجی مادده ده اولدیغی وجهله توکیا حربیه ناظرندن بتون توکیا ده اعمال ایدلمسه اولان مواد حقنده معلومات مکمله ویرلمکی طلب اولنمشدر .

۶ - توکیا حربیه ناظرندن اسلحه دولری ایله آلاتری و آلاتک تجهیزاتری و نره ده بولنمقده و اهیا طلری وکذا دیپولری حقنده ده

معلومات مکمله اعطاسی طلب ایلمسی تقرر ایتمشدر .

حربیه نظارتی قونطرولنه مأمور روسیه قومیسیونندن آلنان تذکره صورتی بالاده در . بو تذکره ده کی مطلوبات بر وجه آتی اتفاق اولنمشدر .

۱ - تذکره نک برنجی مادده سنه توفیقاً فیما بعد مؤتلفه تنظیم ایدلمه بازیچه محرراتک جزال شوتلوورث تامنه یازیلمه طوغرو وجه اولدیغی تحریر

کومیسونی) نامنه اراقه ایتمکدر .

۳ - تذکره نك آنجی ماده سنده طب ایدیلمه‌سی‌نده کندیلرینه عائد اولان قسامی کتابچه‌سی وطوپچی تفنگچیلری ایله پیاده وسواری انجمنلری
اعضالرینه بك موده‌سنده‌کی اعضالرك اکمالی حربیه نظارتی آنجی شعبه‌سنه تدقیق وتثبیت ایدیلمکدر . نظارتما واصل اولان دول مؤتلفه
کومیسونه ویریلمك اوزره بر مفصل معلومات ۵ / نیسان / ۲۶ تاریخنده کوندرلمسی لازمدر .

۲ - تذکره نك درنجی ماده سنده‌کی معلومات ده حربیه ولوازم دائره‌سی ایله اعمالات حربیه مدیریتی طرفندن اعضا ایدیلمکدر .
بو اعضالرك ده ۱۰ / نیسان / ۲۶ تاریخنده دول مؤتلفه کومیسونه ارسال اولونمق وجهله اکمال ایدلمسی لازمدر .

۴ - دول مؤتلفه کومیسونی فاقته اکمال حربیه عمومی آنجی شعبه مدیری قائمقام فدری بك تعیین اولنمشدر .

۵ - تذکره نك آنجی ماده سنده‌کی معلومات اکمال حربیه عمومی ویرمکدر .

حربیه ناظری

قوزم